sahateollisuus

Vesistöjen suojelu ja uhanalaiset lajit metsätaloudessa

Ympäristövaliokunnan ja maa-ja metsätalousvaliokunnan kuuleminen 8.10.2024

Anniina Kostilainen

Sahateollisuuden yritykset kilpailevat kansainvälisesti

- Sahateollisuus on vientiteollisuutta. Sahatavaraa myydään Suomesta yli 70 eri maahan. Suomi 4. suurin sahatavaran viejämaa maailmassa.
- Globaaleilla markkinoilla kansainvälinen kilpailukyky määrittää menestyksen
- Keskimääräisen suomalaisen sahan henkilöresurssit ovat pienet – muutaman hengen metsäosasto on tavallista
- Raaka-aineen hankinta yli 70 % kustannuksista – puun saatavuus, hinta ja puunhankinnan kustannukset tärkein osa kilpailukykyä

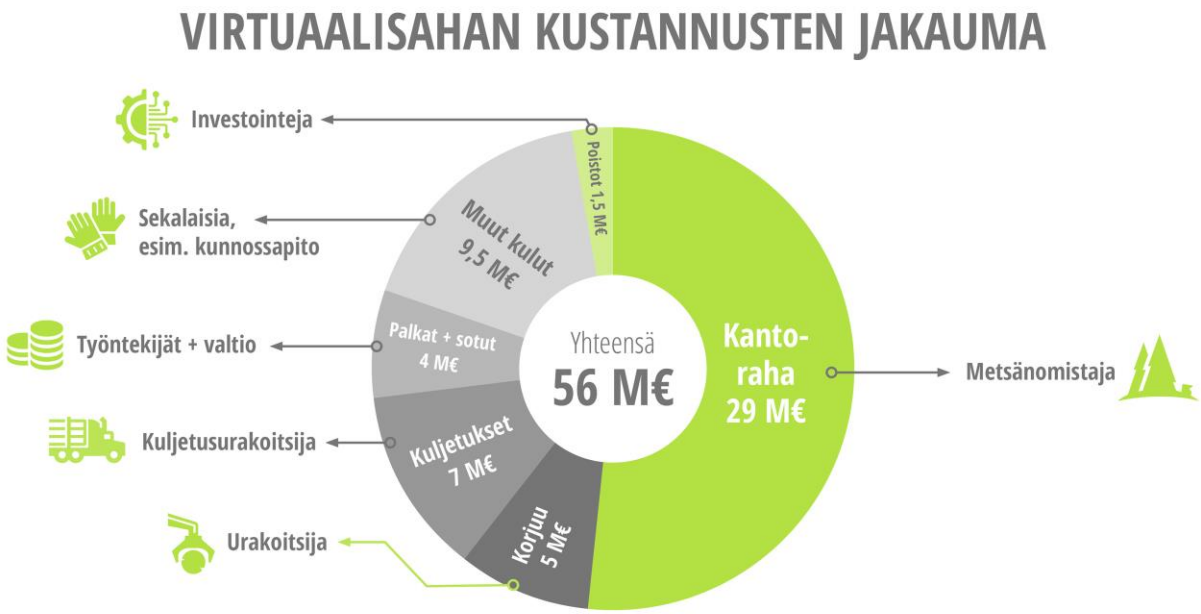

sahateollisuus

Metsätalouden ekologisen kestävyyden työkalut

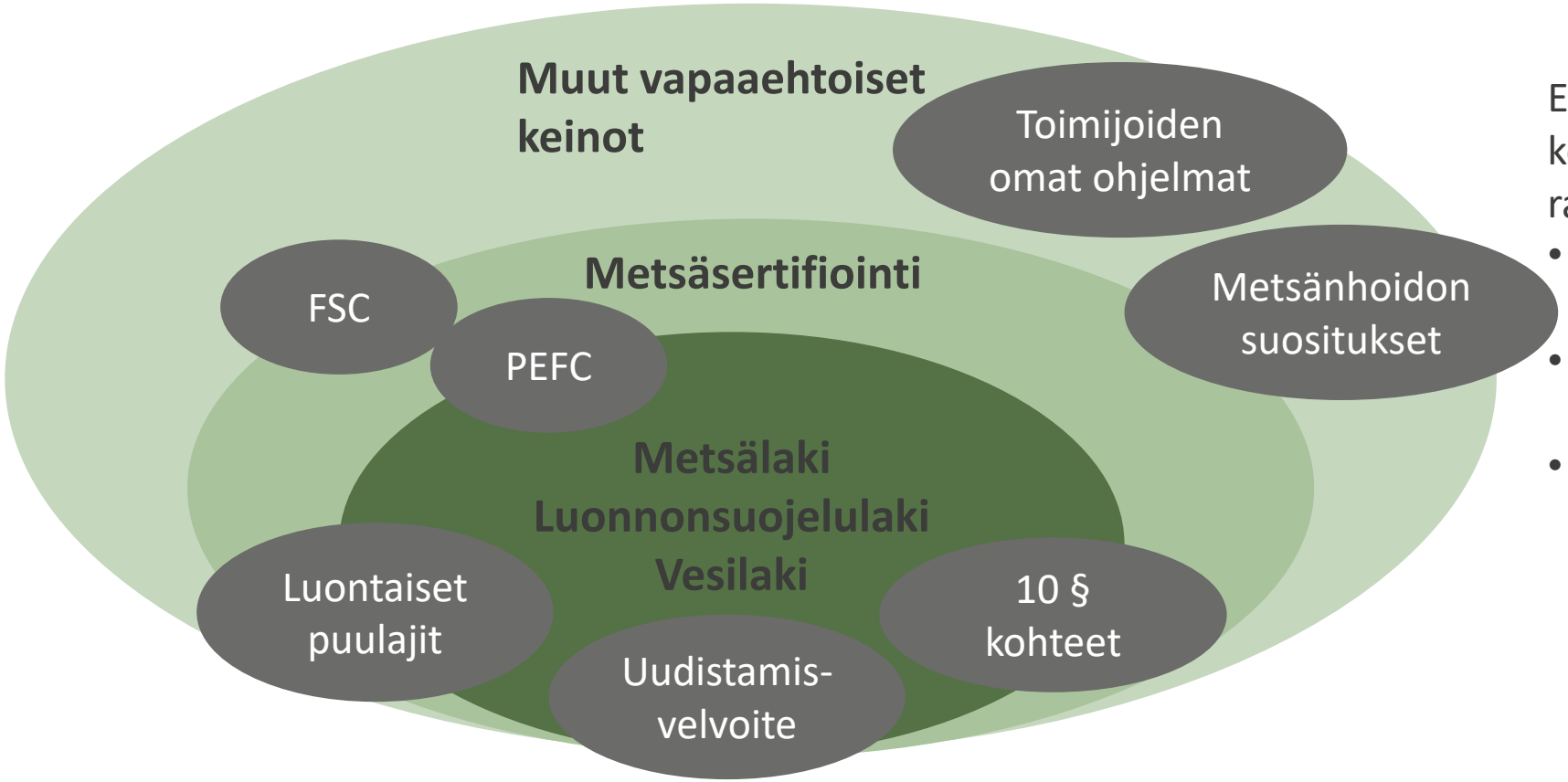

Ekologisen kestävyyden raameja täydentää

- Metsä- ja luontotieto
- Informaatio-ohjaus
- Metsäorganisaatiot ja ammattilaiset

sahateollisuus

Sertifiointi täydentää lainsäädännön vaatimuksia

- Suomessa yli 90 prosenttia talousmetsistä sertifioinnin piirissä
- Sertfiointi edellyttää **noudattamaan** standardin vaatimuksia (metsänhoidon vaatimukset, alkuperäketjun vaatimukset, ryhmäsertifioinnin vaatimukset), **seuraamaan** oman toiminnan laatua ja **varmentamaan** toiminnan standardinmukaisuuden kolmannen riippumattoman osapuolen toimesta
- Sertifiointi perustuu jatkuvan parantamisen periaatteeseen: standardeja uudistetaan 5 vuoden välein, toimintaa parannetaan
- Rikkeet johtavat poikkeamaan -> Velvollisuus tehdä korjaavat toimenpiteet ja raportoida niistä

sahateollisuus

PEFC:n vaatimukset vesiensuojeluun ja uhanalaisten lajien turvaamiseen

- Voimassaolevan lainsäädännön noudattaminen
- Metsälain, luonnonsuojelulain ja vesilain mukaan turvattujen luontotyyppien ominaispiirteiden säilyttäminen
- Vesistöjen suojakaistat:

8.17.1 Vesistöjen[82)] ja lähteiden varteen jätetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sitova sekä varjostusta ja monimuotoisuutta turvaava suojakaista, jossa säilytetään kasvillisuuden kerroksellisuus. Suojakaistan leveys on keskimäärin vähintään 10 metriä, mutta kaikkialla vähintään 5 metriä. Suojakaistalla tehdään vain poimintahakkuita, joissa säilytetään monipuolisesti erikokoista puustoa lehtipuustoa suosien.

Uoman ylitykset toteutetaan niin, ettei uomaa merkittävästi muuteta ja sen suuntaan muodostu vettä johtavia painanteita.

- Uhanalaiset lajit:

8.12.1 Metsätalouden toimenpiteissä turvataan
a) erityisesti suojeltavien lajien[65)] tunnetut elinpaikat, jotka alueellinen ELY-keskus on rajannut ja ilmoittanut kohteen omistajille ja/tai haltijoille
b) luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien[66)] lisääntymis- ja levähdyspaikat
c) muiden uhanalaisten lajien[65)] tiedossa olevat elinpaikat Uhanalaisten lajien turvaaminen metsätaloudessa -toimintamallin[67)] mukaisesti.

sahateollisuus

Vesistöjen suojakaistat PEFC-sertifioinnissa

PEFC:n mukaiset vesistöjen ja avosoiden vaihettumisvyöhykkeiden yhteyteen jätettävät suojakaistat:

- 3,5 % metsäalasta
- 785 174 hehtaaria
- 46 miljoonaa kuutiota puuta

Sahateollisuus käyttää vuodessa n. 22 miljoonaa kuutiota puuta

sahateollisuus

Uhanalaiset lajit metsätaloudessa

- Lehtoja 1-2 % pinta-alasta (kaikkien sijainti ei tiedossa), uhanalaisista ja silmälläpidettävistä metsälajeista 43 % on lehtolajeja
- Paahdeympäristöjä alle prosentti pinta-alasta, uhanalaisista ja silmälläpidettävistä metsälajeista paahdelajeja on 13 %
- Vanhojen kangasmetsien tai vanhojen puiden lajeja 37 % uhanalaisista ja silmälläpidettävistä. Näistä yli puolet viihtyvät myös nuorissa metsissä, jos siellä on sopivat resurssit, eli riittävästi vanhoja puuyksilöitä ja lahopuuta
- Tehokkaita keinoja uhanalaisten lajien turvaamiseen talousmetsissä:
  - Lehtojen ja paahdeympäristöjen täsmätoimet
  - Arvokkaiden elinympäristöjen suojelu
  - Lisää lahopuuta
  - Säästöpuiden määrä ja laatu
  - Keskittäminen ja kohdentaminen

Osuus metsäisten elinympäristöjen pinta-alasta, %

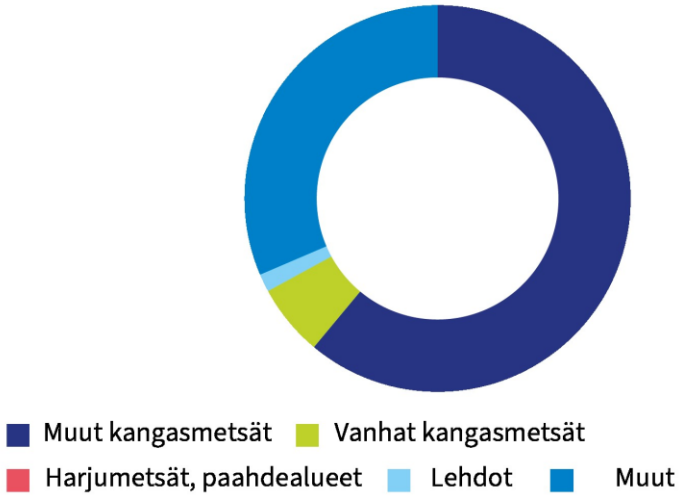

Osuus metsäisten elinympäristöjen uhanalaisista lajeista, %

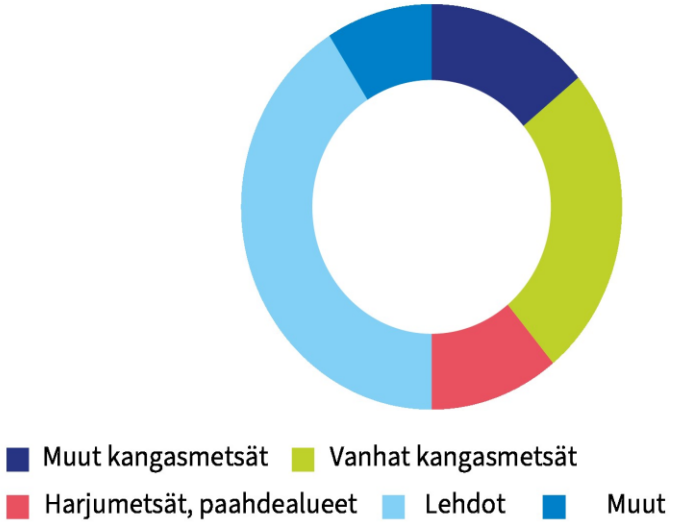

sahateollisuus

Sahateollisuuden viestit tiivistetysti

- Lajitiedon saatavuus, hallinnointi ja käytettävyys: Tällä hetkellä lajitieto on erittäin vaikeasti saatavilla. Lajien sijaintitieto vaatii käyttäjältään aikaa ja osaamista, ei mahdollista pienille yrityksille. Lajitiedon käytettävyyttä ja hallinnointia parannettava yhteistyössä
- Viranomaisten ja toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen: johdonmukaisuus, yksiselitteisyys ja ripeys ja modernit työkalut
- Lakeja tarkasteltava kokonaisuutena. Vesiensuojelua tehdään valuma-aluetasolla -> kaikki maankäyttömuodot tarkastelun kohteena
- Ei hätiköityjä lakimuutoksia: Ennallistamissuunnitelmaa laadittaessa huolelliset analyysit mahdollisista lainsäädäntötarpeista

Luottamuksellinen

sahateollisuus

www.sahateollisuus.com

www.facebook.com/sahateollisuus

www.twitter.com/sahateollisuus